

PRAWA I OBOWIĄZKI RODZICÓW W SZKOLE

WŁADZA RODZICIELSKA

Władza rodzicielska jest to ogół obowiązków i praw rodziców względem dziecka mających na celu zapewnienie mu należytej pieczy i strzeżenie jego interesów. Władza ta obejmuje kompetencje rodziców zarówno w odniesieniu do osoby dziecka, jak i do jego majątku. Władza rodzicielska powstaje z chwilą narodzin dziecka. W zakresie władzy rodzicielskiej na szczególną uwagę zasługują:

Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy:

Art. 93 § 1:

Władza rodzicielska przysługuje obojgu rodzicom.

§ 2. Jeżeli wymaga tego dobro dziecka, sąd w wyroku ustalającym pochodzenie dziecka może orzec o zawieszeniu, ograniczeniu lub pozbawieniu władzy rodzicielskiej jednego lub obojga rodziców.

Art. 97

§ 1. Jeżeli władza rodzicielska przysługuje obojgu rodzicom, każde z nich jest obowiązane i uprawnione do jej wykonywania.

§ 2:

O istotnych sprawach dziecka, rodzice rozstrzygają wspólnie; w braku porozumienia między nimi rozstrzyga sąd opiekuńczy.

Komentarz:

Prawo do opieki nad dzieckiem przysługuje rodzicom/opiekunom prawnym. Obydwoje rodzice mają wtedy prawo do odbierania dziecka ze szkoły, uczestnictwa w zebraniach, zasięgnięcia informacji o dziecku, podejmowania decyzji w jego sprawach. W przypadku gdy sytuacja prawna jest inna (np. ograniczenie praw rodzicielskich, ograniczenie kontaktów) szkoła musi być poinformowana poprzez dostarczenie odpowiedniego dokumentu. Informacja ustna nie jest wiążąca dla szkoły. Jeśli dokument nie jest dostarczony rodzice/opiekunowie prawni mają takie same prawa i obowiązki.

Inne osoby opiekujące się dzieckiem np. ciocia, wujek, babcia, dziadek, partner, partnerka, itd. - które nie są prawnymi opiekunami – nie mogą podejmować decyzji odnośnie dziecka, ani dowiadywać się o jego sprawy u nauczycieli. Nauczyciel, na temat dziecka, rozmawia tylko z rodzicami i opiekunami prawnymi.

POMOC PSYCHOLOGICZNO - PEDAGOGICZNA

Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy:

Art. 96

§ 1. Rodzice wychowują dziecko pozostające pod ich władzą rodzicielską i kierują nim.

Obowiązani są troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka i przygotować je należycie do pracy dla dobra społeczeństwa, odpowiednio do jego uzdolnień.

Art. 95.

§ 3. Władza rodzicielska powinna być wykonywana tak, jak tego wymaga dobro dziecka i interes społeczny.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

z dnia 30 kwietnia 2013 r.

w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach

§ 3.2. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana w przedszkolu, szkole i placówce rodzicom uczniów i nauczycielom polega na wspieraniu rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększania efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów.

§ 4. Korzystanie z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu, szkole i placówce jest dobrowolne i nieodpłatne.

Komentarz:

Jeżeli ze względu na dobro dziecka, zostało ono zostało zapisane, za zgodą rodzica, na inne zajęcia:

- terapia logopedyczna,
- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne,
- zajęcia socjoterapeutyczne,
- zajęcia wyrównawcze,
- spotkania z psychologiem szkolnym,
- spotkania z pedagogiem szkolnym,

- inne zajęcia o charakterze edukacyjnym bądź terapeutycznym.

to rodzic jest odpowiedzialny za to aby dziecko było obecne na zajęciach oraz uczęszczało na nie systematycznie.

Rodzic kontroluje frekwencję dziecka na zajęciach. Jeżeli dziecko nie jest obecne (choroba, zdarzenie losowe, zapomnienie, ucieczka) rodzic informuje prowadzącego o przyczynie nieobecności oraz dba, aby wyznaczyć kolejny termin. Tylko systematyczna praca przekłada się na efekty. Specjalista, nauczyciel – są odpowiedzialni za prowadzenie zajęć.

Jeżeli istnieje potrzeba konsultacji, szczególnie lekarskiej z innym specjalistą poza szkołą (np. lekarz psychiatra, neurolog) rodzic w trosce o dobro dziecka udaje się do zaleconego specjalisty. Jeżeli pomimo wskazań szkoły lub zaleceń Poradni tego nie robi, można wtedy rozważać czy dba należycie o dobro dziecka.

STATUT SZKOŁY – PRAWA I OBOWIĄZKI

Rozdział IX

Prawa i obowiązki rodziców oraz opiekunów prawnych

§ 39

1. Rodzice (opiekunowie prawni) uczniów naszej szkoły mają prawo do:

- 1) kontaktów z wychowawcą klasy i nauczycielami,
- 2) porad pedagoga i psychologa szkolnego,
- 3) występowania z inicjatywami wzbogacającymi życie klasy i szkoły,
- 4) znajomości zadań i zamierzeń dydaktyczno – wychowawczych w danej klasie, w szkole i możliwości wpływu na ich określanie i realizację,
- 5) znajomości przepisów dotyczących oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz zasad przeprowadzania egzaminów,
- 6) zapoznania się z kryteriami ocen z każdego przedmiotu,
- 7) znajomości zasad nagradzania i karania uczniów,
- 8) uzyskiwania rzetelnej informacji na temat swojego dziecka, jego zachowania, postępów i przyczyn trudności w nauce według harmonogramu spotkań,
- 9) uzyskiwania informacji i porad w sprawach wychowania i dalszego kształcenia swych dzieci, brania udziału w spotkaniach z wychowawcami,
- 10) uzyskiwaniu pomocy materialnej dla swojego dziecka na zasadach zawartych w odrębnych przepisach,
- 11) zapoznawania się z treścią pisemnych prac kontrolnych napisanych przez ucznia.

§ 40

1. Rodzice lub prawni opiekunowie uczniów mają obowiązek:

- 1) dopełniać czynności związanych ze zgłoszeniem dziecka do szkoły,
- 2) zapewniać regularne uczęszczanie dziecka na zajęcia szkolne (niespełnienie obowiązku szkolnego podlega egzekucji w trybie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji – art. 20 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty); przez niespełnienie obowiązku szkolnego należy rozumieć nieusprawiedliwioną nieobecność w okresie jednego miesiąca na co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych w szkole (dotyczy oddziałów przedszkolnych i klas I-VI),
- 3) zapewniać dziecku warunki umożliwiające przygotowanie się do zajęć szkolnych,
- 4) sprawdzić czy dziecko jest gotowe do lekcji na następny dzień nauki (dzienniczek, odpowiednie zeszyty, ćwiczenia, strój gimnastyczny itp.),
- 5) współpracować ze szkołą w sprawie wszechstronnego rozwoju swojego dziecka (rozwoju duchowego, moralnego, emocjonalnego, umysłowego i fizycznego),
- 6) dbać o czystość i estetyczny wygląd swego dziecka; w przypadkach dzieci sprawiających problemy wychowawcze, rodzice są zobowiązani do pomocy i współpracy szczególnie podczas zajęć pozaszkolnych - wycieczki, biwaki, wyjścia i inne,
- 7) Rodzice mają obowiązek niezwłocznie stawić się w szkole w przypadku, gdy zachowanie ich dziecka zagraża bezpieczeństwu innych uczniów,
- 8) usprawiedliwiać każdą nieobecność dziecka w szkole; usprawiedliwienie nieobecności w formie pisemnej uczeń przynosi w terminie 7 dni na pierwszą godzinę wychowawczą po powrocie na zajęcia. W przeciwnym wypadku nieobecności nie będą usprawiedliwiane,
- 9) na wezwanie szkoły odebrać chorego ucznia,
- 10) przekazywać wychowawcy ważne informacje o stanie zdrowia dziecka,
- 11) w przypadku celowego uszkodzenia elementów wyposażenia szkoły przez ucznia dokonać naprawy lub zobowiązać dziecko do jej dokonania, a jeżeli przerasta to ich możliwości, ponieść całkowite koszty dokonanej przez fachowców naprawy.

POZOSTAŁE INFORMACJE

- Zwracamy uwagę, iż w przypadku konfliktu między dziećmi rodzice nie mogą dyscyplinować cudzego dziecka. Wszystkie niepokojące kwestie rodzice omawiają między sobą oraz mogą poprosić o pomoc wychowawcę.
- Wychowawca jest osobą, która się opiekuje klasą, dlatego warto z trudnościami udawać się w pierwszej kolejności do wychowawcy. Jeśli problem się powtarza lub sprawa jest

szczególnie trudna wychowawca współpracuje z pedagogiem, psychologiem szkolnym. Następnym krokiem jest włączanie do pomocy dyrekcji. Szkoła może nawiązać także współpracę z instytucjami zewnętrznymi takimi jak: Urząd Miasta, Kuratorium Oświaty, Poradnie specjalistyczne, ośrodki terapeutyczne, Policja, Sąd , Miejski lub Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR), Parafia itd.

- Szkoła wydaje informację o uczniu na potrzeby Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej oraz innych specjalistycznych placówek oraz w odpowiedzi na pisma np. z Sądu Rodzinnego, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, PCPR. Szkoła nie jest stroną w toczących się sprawach między rodzicami i nie wydaje informacji o dziecku w tym zakresie na prywatne wnioski.
- Dziecko powinno uczęszczać do szkoły i prawidłowo realizować obowiązek szkolny, a rodzice mają prawo i obowiązek nadzorować realizację tego obowiązku i współpracować w tym zakresie ze szkołą i innymi instytucjami np. poprzez udział w zebraniach szkolnych i indywidualną współpracę z nauczycielami. Niedopełnianie tego obowiązku, zwłaszcza gdy dziecko ma trudności w nauce lub nie realizuje obowiązku szkolnego według Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego, może sugerować, iż władza rodzicielska nie jest należycie wypełniana.

Opracowały:

pedagog szkolny Marta Brzozowska
psycholog szkolny Celina Lubińska-Gliwa